

Jeg kan derfor særdeles vel forstaa, at det første Halvaar er gaaet med Overvejelser om, hvorledes den gamle Aktiekapital skal stilles, hvorledes Præferenceaktierne skal stilles; det er, det ved jeg af Erfaring, et vanskeligt Spørgsmaal at komme over, saa jeg forstaaer vel, at det har voldt Ministeriet Vanskeligheder, dette med Præferenceaktierne. Der er dernæst Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af det Beløb, som Tabets Dækning nødvendiggør, der er Spørgsmaalet om Afvikling af Bankens Engagementer, de mindre gode i hvert Fald, hvorvidt den ene eller den anden Fremgangsmaade bør vælges. Der er endvidere Spørgsmaalet om den fremtidige Banks Karakter og Omfang, Hensynet til andre Banker, til Nationalbanken, til Statens Interesser, til Landmandsbankens egne Interesser. Der er her en Række Hensyn, som naturligvis maa tages i Betragtning, naar Ordningen skal skabes. Der er endelig Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af den nye Kapital, ikke blot de 150 Mill. Kr., som Staten formodentlig skulde have paa Bordet, hvis Ordningen skal gøres endelig, men ogsaa den nye Aktiekapital og Sikringen af Statens Interesser som Vederlag for det Offer, Staten nu skal bringe, og hvorom der formentlig ogsaa har været indgaaende Overvejelser i Ministeriet. Hvis Staten, Skatteyderne skal betale 100 eller 130 eller hvor mange Millioner af Tabet, der nu kan blive Tale om, til Dækning, og Staten desuden skal træde ind med større eller mindre Risiko i den fremtidige Bank, maa det Spørgsmaal naturligt rejses: hvordan sikrer man Statens Interesser i Forholdet til denne Bank ud i Fremtiden? Og der er naturligvis endelig ogsaa Nationalbankens, den seddeludsedende Banks Stilling, som, jeg vil ikke sige: Overbank her i Landet, men som en Bank, der dog spiller en ganske særegen Rolle, og hvis Meninger og Interesser selvfølgelig heller ikke kan lades ude af Betragtning, naar et saadant Anliggende som det her omhandlede skal behandles.

Disse og forskellige andre Spørgsmaal har selvfølgelig foreligget, og at man ikke har kunnet komme til Bunds i og faa fuld Klarhed over alt dette i den forløbne Tid, overrasker mig i og for sig ikke. Men det skulde den nuværende højtærede Finansminister have tænkt paa i Oktober Maaned i Fjor, da han slog i Bordet og fornærmet

paakaldte den Ordning, jeg skulde tilvejebringe i en Haandevending. Da havde Tiden været for Venstre til at tænke sig om, før de talte. Da undlod de det som saa mange Gange senere. Derfor er man altsaa nu, bunden af demagogisk Agitation i Fortiden, havnet i et Lovforslag, som i Hovedsagen er i bedste Fald baade overflødig og negativt, maaske skadeligt, et Lovforslag, der skyder Sagens Afgørelse ud.

Om det lader sig gøre at faa Afgørelsen i næste ordinære Rigsdagssamling, er overordentlig tvivlsomt. Der forestaar selvfølgelig meget Arbejde, inden man kan naa dertil; selv om man har den bedste Hensigt i Dag, er det ikke sikkert, at man paa et nyt Halvaar er i Stand til at komme igennem alle Overvejelser. Altsaa, Sagens Afgørelse skydes ud, medens man samtidig søger at binde Lovgivningsmagten paa Forhaand, endog saa vidt, at vi ved Lov skal bestemme, at Ministeriet til sin Tid — det kan være et helt andet Ministerium end det nuværende — værs'go' har at forelægge det Forslag, som to Mænd udarbejder. Det maa ikke selv foretage Ændringer deri, ikke selvstændigt lave et nyt Forslag, nej, det har at møde her paa Rigsdagen, efter det, der staar i Lovforslaget, med et af to Personer udarbejdet Lovforslag. Det skulde Rigsdagen foreskrive en hvilken som helst kommende Regering! Det er dog ganske urimeligt.

Jeg tror, som sagt, at dette Lovforslag, foruden at være overflødig, ogsaa kan foraarsage unødigt Uro. Det har vist sig, at der, hver Gang Landmandsbankspørgsmaalet er taget op, er skabt en beklagelig Uro om Banken, og mange Misforstaaelser bestaar jo den Dag i Dag blandt Folk. Det skal derfor ikke undre mig, om dette upaakrævede og overflødige Forslag paa ny medfører Uro om Banken, saaledes at forøgede Vanskeligheder og større Tab for Staten bliver Følgen.

Jeg kan særdeles godt, saaledes som den højtærede Minister henstillede, give Afkald paa at tale om gamle Skader. Det er virkelig ganske overflødig. Alle Menesker ved alligevel, hvem det var, der paaførte Landet de Skader, der er Tale om. Det var ikke de Tusinder af Smaafolk, der nu plukkes ved Nedskaeringen, der forvoldte Tab af Millioner, det ved alle. Vi